

Rrjeti i Grave të Kosovës

Mbështet, mbrojt dhe promovon të drejtat dhe interesat e grave dhe vajzave në Kosovë

Drejt një Buxheti më të përgjegjshëm gjinor të Kosovës 2026

29 Gusht 2025

I nderuar Sekretar i Përgjithshme z. Arton Ahmeti,

I nderuar Drejtor i Departamentit të Buxhetit të Kosovës, z. Salvador Elmazi,

Po ju shkruaj në emër të Rrjetit të Grave të Kosovës (RrGK), për të kërkuar që të shqyrtohen me prioritet kërkesat buxhetore për Ministrinë e Financave, Punës dhe Transfereve për vitin 2026.

Siç mund të jeni të informuar, buxheti i përgjegjshëm gjinor (BPGJ) synon të sigurojë që fondet të planifikohen dhe të shpenzohen për të adresuar nevojat e ndryshme të grave, djemve dhe vajzave të identifikuar përmes analizës gjinore. Sipas Ligjit të Kosovës [Nr. 05/L-020 për Barazinë Gjinore](#), BPGJ është i detyrueshëm për të gjitha institucionet publike. Mospërmblidhja e këtij obligimi, siç përcaktohet nga ky Ligj, përbën një shkelje ligjore dhe është e dënueshme me sanksione. Për më tepër, Qeveria ka interes në zbatimin e buxhetimit gjinor në kuadër të [përkushtimeve të saj ndaj Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm të Kombeve të Bashkuara \(OZHQ\)](#), konkretisht [OZHQ 5, treguesi 5.c.1; Korniza Suplementare e Shpenzimeve Publike dhe Përgjegjësiwe Financiare për vlerësimin e menaxhimit](#) financiar publik të përgjegjshëm gjinor ([PEFA GRPFM](#)) dhe, më e rëndësishmja, si një praktikë e mirë në menaxhimin financiar. Zbatimi i BPGJ-së mund të kontribuojë në një shpenzim më efektiv, të përgjegjshëm dhe transparent të burimeve qeveritare, përfshirë edhe drejt arritjes së barazisë gjinore. Prandaj, Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve, përmes [qarkorës buxhetore](#), ka kërkuar që të gjitha organizatat buxhetore të përfshijnë një shtojcë në kërkesat e tyre për ndarjen buxhetore duke shpjeguar se si buxheti i tyre për vitin 2026 siguron BPGJ-në.

Qeveria të përfshijë zyrtarët për barazi gjinore nga entitetet qeveritare dhe organizatat e shoqërisë civile në konsultimet publike që lidhen me buxhetin, siç kërkohet nga [Rregulloria \(QRK\) Nr. 12/2016 për Detyrat dhe Përgjegjësitë e Zyrtarëve Përkates për Barazi Gjinore Në Ministri dhe Komuna](#) si dhe [Rregulloria \(QRK\) - Nr. 17/2024 e Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës](#). Për të mbështetur Qeverinë në zbatimin e përgjegjësiwe të saj, Rrjeti i Grave të Kosovës (RrGK), një rrjet prej 102 organizatash të ndryshme për të drejtat e grave, ka përgatitur këtë letër me rekomandime për përmirësimin e BPGJ-së në lidhje me Ligjin për Ndarjet Buxhetore për vitin 2026. Rekomandimet tona bazohen në hulumtimin e RrGK-së dhe evidencën mbi nevojat:

- Të rritni buxhetin e ndarë për Qendrat për Punë Sociale në kategorinë e Pagave dhe Mëditjeve si pjesë e Grantit të Përgjithshëm të Qeverisë **për të punësuar më shumë punëtorë socialë** në secilën komunë, të ngarkuar specifikisht me trajtimin e rasteve të dhunës me bazë gjinore. Kostoja shtesë e punësimit të dy punëtorëve socialë në secilën komunë për të trajtuar rastet e dhunës me bazë gjinore, përfshirë dhunën seksuale dhe atë në familje, do të arrijë në rreth 444,000 € në vit. Kjo vlerë konsideron faktin se Prishtina, komuna më e madhe, do të kërkonte katër punëtorë të tillë socialë duke marrë parasysh madhësinë e saj. Kjo duhet të jetë kërkesë për të gjitha komunat si pjesë e buxheteve të tyre për zbatimin e kuadrit ligjor dhe Protokollit të ri Shtetëror për Trajtimin e Rasteve të Dhunës Seksuale.
- Të vendosni një linjë të **qartë buxhetore dhe të përhershme për financimin e Skemës së Asistencës Personale**, duke marrë për bazë [analizën gjinore dhe kohën e nevojshme nga asistentët personalë për të ndihmuar personat me aftësi të kufizuara, për të parandaluar shkeljet aktuale të të drejtave të punës së asistentëve personalë](#). Të rritni buxhetin e ndarë për çdo asistent personal nga ajo aktuale 150 € për asistentët personalë të personave paraplegjikë dhe tetraplegjikë dhe 125 € për personat e verbër në të paktën pagën minimale aktuale (350 €) ose, preferueshëm, në nivelin e pagës mesatare (521 €). Duke marrë parasysh se deri në [korrik të vitit 2025 kishte 3,412 persona PTTP dhe 1,842 persona të verbër në Kosovë](#), kjo do të kushtonte rreth 22,066,800 €.¹

¹ Për të vlerësuar koston totale për një vit bazuar në pagën minimale mujore për asistentët personalë, kostoja totale vjetore për personat PTTP është llogaritur duke shumëzuar pagën mujore (350 €) me 12 muaj dhe më pas me numrin e personave PTTP (3,412), që arrin në 14,330,400 €. Në të njëjtën mënyrë, kostoja totale vjetore për personat e verbër është llogaritur duke shumëzuar pagën mujore (350 €) me 12 muaj dhe me numrin e personave të verbër (1,842), që arrin në 7,736,400 €. Kostoja totale për financimin e asistentëve personalë është afërsisht 22,066,800 €.

- Të buxhetoni për trajnimin e zyrtarëve publikë relevantë në **mbledhjen, analizën dhe buxhetimin e të dhënave të përgjegjshme gjinore**, duke përdorur kurrikulën ekzistuese të Institutit të Kosovës për Administratë Publike.
- Të buxhetoni për vazhdimin e zbatimit të programeve aktive të tregut të punës , të përgjegjshme gjinore, si dhe programeve për ngritje dhe rikualifikim të aftësive, duke synuar përfituesit e asistencës sociale, veçanërisht gratë, në sektorin privat.

REKOMANDIME PËR ZBATIMIN E BUXHETIMIT TË PËRGJEGJSHËM GJINOR SI PJESË E PROCESIT BUXHETOR PËR VITIN 2026

- Të siguroni që të gjitha organizatat buxhetore të kenë kryer kërkesat për Vlerësimet e Ndikimit Gjinor (VNGj) duke përdorur Udhëzimet e Agjencisë për Barazi Gjinore për të informuar kërkesat e tyre shumëvjeçare dhe vjetore për buxhet, përfshirë analizën gjinore ndërsektoriale. Kjo analizë duhet të formësojë Kornizën Afatmesme të Shpenzimeve (KASH), Kornizën Afatmesme të Buxhetit (KAB) dhe buxhetet vjetore, duke përfshirë objektiva të qarta të lidhura me gjininë, bazën dhe qëllimet.
- Të rishikoni cilësinë e propozimeve buxhetore nga një perspektivë gjinore, duke i kthyer për rishikim ato që nuk përmbajnë shtojca të mjaftueshme të BPGJ-së. Siguroni që shtojcat të përfshijnë analizën gjinore, objektiva të qarta drejt barazisë gjinore, indikatorët dhe shpenzimet e planifikuara të arrijnë objektivat e barazisë gjinore. Këto duhet të publikohen në internet, duke zbatuar OZHQ-në e Kombeve të Bashkuara 5.c.1.
- Të specifikoni indikatorët e performancës buxhetore që lidhen me barazinë gjinore për linja të ndryshme buxhetore në të gjithë sektorët, duke mundësuar matje më të qartë të progresit drejt barazisë gjinore.
- Në bashkëpunim me Agjencinë për Barazi Gjinore (ABGJ), publikoni online një Deklaratë të Buxhetit Gjinor për Buxhetin e Kosovës 2026, duke shpjeguar se si kontribuon në avancimin e barazisë gjinore, përfshirë shpenzimet e planifikuara, në përputhje me udhëzimet e PEFA GRPFM dhe të OKB OZHQ 5.c.1. Kjo do t'u mundësonte qytetarëve qasje në informacion transparent lidhur me përpjekjet e Qeverisë për të avancuar barazinë gjinore përmes shpenzimeve publike.
- Të sigurohet institucionalizimi i qëndrueshëm i BPGJ-së në të gjitha fazat e procesit buxhetor duke amenduar Ligjin për Menaxhimin dhe Përgjegjësinë Financiare Publike, me qëllim të institucionalizimit të praktikave më të mira ndërkombëtare në BPGJ (p.sh. PEFA GRPFM dhe OKB OZHQ 5.c.1).
- Të sigurohet që Strategjia e re e Reformës së Menaxhimit të Financave Publike të përfshijë objektiva të qarta, indikatorë, veprime dhe buxhet për të mbështetur BPGJ-në në përputhje me Ligjin për Barazi Gjinore. Në gjithashtu rekomandojmë që MFPT:
 - Të amandamentohet Ligji për Financat e Qeverisjes Lokale për të përfshirë kërkesat për BPGJ që lidhen si me të hyrat ashtu edhe me shpenzimet komunale. Të sigurohet që ligji i ri të bazohet në një Vlerësim të Ndikimit në Barazinë Gjinore, të kërkojë konsultime publike që angazhojnë gra dhe burra të ndryshëm në përzgjedhjen e prioritetëve për financimin komunal, të kërkojë BPGJ të digjitalizuar në përputhje me Ligjin për Barazi Gjinore dhe të përfshijë analizën gjinore në formulën e financimit për llogaritjen e nivelit të nevojës së komunave. ·
 - Të amandamentohet Ligji për Prokurimin Publik për të përfshirë përgjegjësi për BPGJ, duke përcaktuar dhe shpjeguar më qartë zbatimin e masave afirmative për barazinë gjinore në proceset e prokurimit, duke lehtësuar përdorimin e tyre. Të sigurohet që ligji i ri të përmirësojë dhe të specifikojë më tej masat për prokurim të digjitalizuar të përgjegjshëm gjinor dhe të përfshijë kërkesa për mbledhjen, ndjekjen dhe publikimin e të dhënave të ndara sipas gjinisë. ·
 - Të publikohen këto projektligje për konsultim publik, duke u mundësuar ekspertëve të barazisë gjinore t'i shqyrtojnë dhe të japin rekomandime, si dhe rishikoni ligjet në përputhje me kontributin e tyre.

Për më tepër, rekomandojmë që MFPT të shqyrtojë kalimin e sistemit aktual të menaxhimit të financave publike në Kosovë nga buxhetimi sipas linjave buxhetore në buxhetim programor ose të bazuar në

rezultate, duke lehtësuar përdorimin sistematik të BPGJ-së dhe duke mundësuar ndjekjen më të mirë të mënyrës se si shpenzimet kontribuojnë në strategjitë dhe ndikimet e synuara të Qeverisë.

Ne do të ishim të gatshëm të ofrojmë informacione dhe dëshmi shtesë për të mbështetur dhe justifikuar këto rekomandime dhe llogaritjet e shpenzimeve, nëse është e nevojshme. Ne i bëjmë thirrje Ministrisë suaj që t'i zbatojë këto rekomandime, në përputhje me zotimet ekzistuese dhe drejt një Buxheti 2026 më të përgjegjshëm gjinor.

Sinqerisht,

Igballe Rogova
Drejtore Ekzekutive
Rrjeti I Grave të Kosovës